

PONÈNCIA XARXES SOCIALS.

**22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament-
Aprentatge en l'Educació Primària.**

ÍNDEX

1. Introducció.....	pàg. 3
2. Les xarxes socials.....	pàg. 3 i 4
a. Les xarxes socials com a eina.....	pàg. 4
3. La Web 2.0 en educació.....	pàg. 5
4. Què ens aporten les xarxes socials en Educació Primària?	pàg. 5
a. Treballar amb xarxes socials a primària.....	pàg. 6
5. En resum.....	pàg. 6
6. Resum de les aportacions del debat.....	pàg. 7
7. Reflexió personal sobre l'experiència de ser coordinadora del debat.....	pàg. 8
8. Bibliografia.....	pàg. 9

1. Introducció.

En els últims anys, l'educació està experimentant un desenvolupament en referència a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), fent que el futur de l'ensenyament estigui sent condicionat per l'ús de les mateixes.

Què permeten les TIC? Permeten interactuar amb els materials i estimular un aprenentatge cooperatiu, més flexible, dinàmic i motivador, afavorint així el procés d'ensenyament-aprenentatge, sempre que es faci un bon ús de les mateixes.

2. Les xarxes socials.

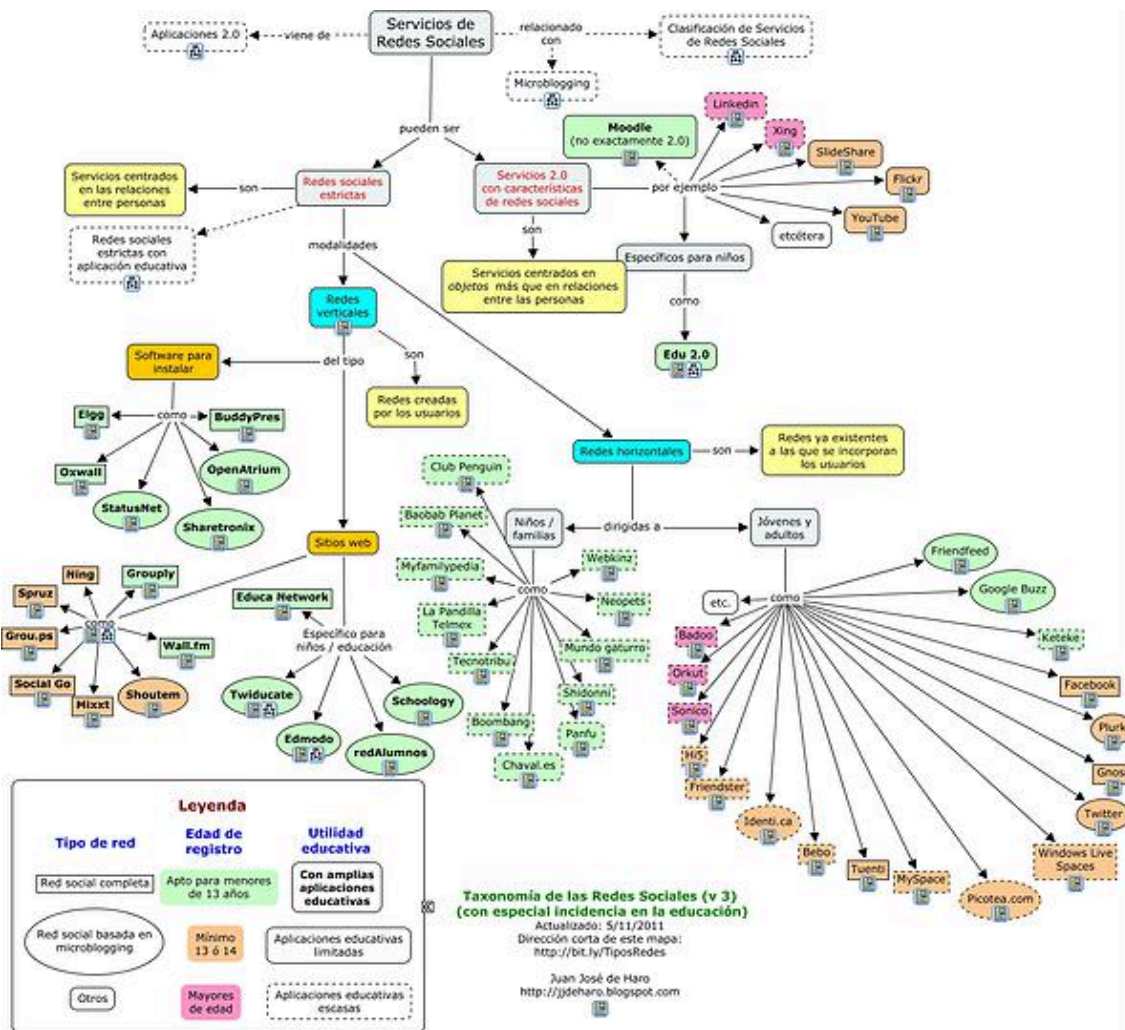
Les xarxes socials són un tema d'actualitat, per això, hem de conèixer en què consisteix aquest fenomen i quines aplicacions tenen per poder jutjar les seves possibilitats i perills.

Què són? Són espais organitzats entorn, caracteritzats per permetre als usuaris realitzar en un mateix espai les accions principals que es realitzen amb freqüència mitjançant diferents eines de publicació. A més, permeten compartir documents, comunicar-se de manera síncrona i asíncrona, compartir enllaços, vídeos, fotos, arxius d'àudio, crear grups per facilitar la comunicació entre un col·lectiu determinat, i fins i tot avaluar i comentar recursos existents a la xarxa o publicats per altres usuaris.

Segons Carlos I. Sluzki (1996) les xarxes socials són *“un conjunt d'interaccions que es donen entre les persones de manera regular, amb les quals es conversa, interactua, etc. D'aquesta manera anem construint i reconstruint la nostra pròpia identitat, en un temps i espai, en funció de les interaccions amb els altres (famílies, amics, companys de treball...). Per tant, estem embolicats en una espiral de perspectives recíproques”*.

Tipus de xarxes socials:

- Horitzontals: estan dirigides a tot tipus d'usuari, sense una temàtica definida ni amb un objectiu concret. Els exemples més representatius del sector són Facebook, Orkut, Identi.ca, Twitter...
- Verticals: són aquelles especialitzades en una temàtica concreta.

a. Les xarxes socials com a eina.

Les xarxes socials són una eina d'aprenentatge, des del punt de vista educatiu, ja que ens permeten comunicar-nos, compartir i col·laborar dins d'una comunitat. Per tant, des del sistema educatiu podem utilitzar-les com un artefacte que ens ofereix una infinitat de possibilitats, sempre que el professorat tingui molt clar l'ús que li vol donar a aquestes.

Per a això, també cal informar i conscienciar els nous usuaris d'aquesta eina per tal d'encoratjar sobre les repercussions que poden tenir si es fa un mal ús. D'aquesta manera, els docents hem de desenvolupar la competència digital i educar cap a la creació d'identitats digitals personals segures per als nostres alumnes.

3. La Web 2.0 en educació.

Aquest terme va ser encunyat per Dale Dougherty de O'Reilly Medial per referir-se a una segona generació d'usuaris i una gamma de serveis que fomenten la col·laboració i l'intercanvi d'informació entre els mateixos.

No podem parlar de xarxes socials educatives sense fer referència a la Web 2.0 ja que ens proporciona eines que afavoreixen el treball col·laboratiu, l'elaboració de projectes comuns entre professors i alumnes de diferents llocs, l'ús de les xarxes, etc.

4. Què ens aporten les xarxes socials en Educació Primària?

Les xarxes socials ens proporcionen beneficis tant socials com formatius. D'aquesta manera, podem trobar una gran quantitat de beneficis que les xarxes socials ens proporciona. Alguns d'ells són els següents:

- Creen un entorn creatiu amb múltiples eines i materials, que fan que l'estudiant adquireixi coneixement d'una manera activa.
- Faciliten el contacte entre l'alumnat i professors, permetent realitzar activitats conjuntes i compartir idees.
- Trenquen les barreres d'espai i temps, fent que estiguem actualitzats en tot moment.
- Ofereix una inclusió a nivell d'aula ja que inclou a l'alumnat amb dificultats diverses i dona l'oportunitat de educar a distància (nins hospitalitzats, etc.).
- Ofereixen a l'alumnat un acostament al món de la informació.
- Reforcen les relacions internes de l'alumnat, creant un grup més cohesionat i establint un clima de confiança entre els mateixos. D'aquesta manera es desenvolupa el sentit de pertinença a un grup, alhora que mantenen la seva independència i responsabilitat individual.
- Ofereixen la possibilitat de col·laborar amb altres educadors o grups d'estudiants interessats en els mateixos projectes, el que ens dona la possibilitat d'establir processos comunicatius en els quals professors i alumnat amb interessos i inquietuds similars participin en els mateixos projectes, construint conjuntament coneixement.

Per aquests motius i més, des del punt de vista pedagògic, les xarxes socials permeten a l'alumnat prendre el control sobre l'aprenentatge, reflexionar sobre la pràctica i establir el mitjà que els permeti fer front a les noves situacions d'ensenyament de manera significativa.

a. Treballar amb xarxes socials a primària.

És important treballar amb les xarxes socials des d'edats primerenques ja que s'ha d'ensenyar a l'alumnat les conseqüències que poden tenir les seves actuacions amb les xarxes socials, per la qual cosa se'ls ha d'oferir unes pautes de comportament.

La Societat del Coneixement exigeix que el sistema educatiu s'adapti a les noves situacions i necessitats de l'alumnat, adaptant-se als nous escenaris d'aprenentatge.

Per això, el paper de l'educació és construir societats d'aprenentatge on es tinguin en compte els següents punts:

- Assegurar l'alfabetització digital.
- Promoure i articular els aprenentatges dins i fora del sistema escolar.
- Aprofitar les eines i tecnologies disponibles per afavorir la comunicació i l'aprenentatge.
- Ensenyar a buscar i aprofitar selectiva i críticament la informació.
- Desenvolupar un pensament autònom i complex.

Per això, la tasca dels educadors és que els alumnes aprenguin a utilitzar-les de forma adequada. Per tant, els formadors també hem de formar-nos i facilitar a les famílies informació i formació perquè coneguin l'ús que els seus fills fan de les xarxes socials.

5. En resum...

Es pot concloure que les xarxes socials s'estan convertint en una eina que permet el desenvolupament de les habilitats comunicatives i pot ser utilitzada com a estratègia d'aprenentatge per part dels estudiants, presentant múltiples beneficis, tenint sempre en compte l'ús que se li vol donar a aquestes. El maneig d'una xarxa social a l'aula pot suposar un acostament entre el docent i l'alumne, duent a terme un procés d'interacció, on aquest nou espai de diàleg dóna lloc a una situació d'aprenentatge i enriquiment mutu, un espai on la interacció, la individualitat i la multiculturalitat es respectin i, al mateix temps, enriqueixin l'aprenentatge col·laboratiu.

<https://www.youtube.com/watch?v=SO3Zshgs2QQ>

6. Resum de les aportacions del debat.

Les aportacions al debat van ser diverses en relació a l'exposat en la ponència de "Xarxes Socials".

D'una banda, es va parlar de saber educar els nins en referència a aquestes, proporcionant una formació i informació cap a aquests perquè sàpiguen distingir el mitjà pel qual és segur moure's i quines són les conseqüències que poden tenir si es surten d'aquesta línia. També, seria convenient educar els pares en relació a allò nombrat ja que d'aquesta manera es fomentaria un treball cooperatiu entre escola-famílies, creant una línia d'interessos comuns.

No podem obviar que aquestes estan presents en les nostres vides diàries i que són una realitat que no podem deixar de banda. Per tant, hem de saber usar-les, desenvolupant una bona competència digital i una capacitat crítica, sense deixar de pensar que són un recurs més.

D'altra banda, es va comentar l'avantatge que tenen aquestes en relació a la comunicació ja que ofereixen una actualització immediata a nivell d'aula entre docent-alumne, docent-família, alumne-classe. En referència al que es va dir, es va debatre que aquesta actuació creava una dependència en l'alumnat en relació a les TIC, creant així un grau d'immaduresa en l'observació d'altres mitjans de comunicació (converses superficials i amb mínim de contingut / paraules).

Finalment, altres temes tractats van ser els següents:

- Les xarxes socials afavoreixen l'acostament d'alumnes amb dificultats, creant així una inclusió cap a ells.
- Si aquestes comportaven un augment en la càrrega lectiva del professorat.
- Les xarxes socials educatives són avantatjoses aplicar-les en Educació Primària, en canvi, les xarxes genèriques com Facebook no són tan recomanables.

En conclusió, es va arribar a la idea que hem d'educar-nos en referència a aquestes, creant identitats digitals personals segures per als nostres alumnes, educant cap a una competència digital, creant així una xarxa de treball cooperatiu entre famílies i escoles amb la finalitat de portar als nostres alumnes pel camí correcte.

7. Reflexió personal sobre l'experiència de ser coordinadora del debat.

La meva experiència com transmissora sobre els beneficis que ofereixen les TIC ha estat positiva ja que són temes d'actualitat que sempre interessen. En ser una matèria molt treballada, la informació donada no aportava grans canvis als quals ja els companys sabien encara que considero que és important treballar-la i discutir-la dins d'un aula ja que així surten experiències per analitzar i comentar.

Cal esmentar que en ser una ponència on es van presentar els avantatges i els inconvenients que tenen les xarxes socials a nivell educatiu, es van debatre i analitzar més els punts en desavantatge que aquestes tenen en el nivell esmentat que els punts a favor.

En conclusió, aquesta ponència amb l'obertura final d'un debat em va interessar bastant ja que les idees i/o comentaris que es plantejaven contenien continguts crítics constructius, oferint així altres maneres de proposar una pràctica a l'aula i/o altres maneres de veure la realitat que hi ha present amb l'ús de les TIC.

8. Bibliografía.

Valenzuela, R. (2013). *Las redes sociales y su aplicación en la educación*.

Revista Digital Universitaria. Volumen 14 Número 4 ISSN: 1067-6079.

Recuperat el dia 11 de gener del 2014 a

<http://www.revista.unam.mx/vol.14/num4/art36/art36.pdf>

Federico, N., Luciana, B., Nelson, D, Alberto, P. (s.d.). *La importancia de las Redes sociales en el ámbito educativo*. Recuperat el dia 11 de gener del 2014

a

http://sedici.unlp.edu.ar/bitstream/handle/10915/18296/Documento_completo.pdf?sequence=1